

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt áron vesz fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Megjelenik: hetenként négyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 f.

Vidékre egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Vilna a németek kezén.

Berlin, szeptember 19. (Előzetes hivatalos jelentés.)
Érkezett szept. 19-én d. u. 6 óra 15 perckor: Hindenburg tábornagy hadserege: **Az Eichhorn hadseregnek Vilna ellen intézett átkaroló támadása teljes sikerrel járt. Egy feltartóztatlanul előre haladó átkaroló mozdulattal és a Scholtz és Gallwitz hadseregeknek az ellenséges harcvezetés ellen egyidejűleg intézett kemény támadása az ellenséget tegnap az egész arcvonalon gyors visszavonulásra kényszerítette. A nagyon megerősített Vilna birtokunkba jutott. Az ellenséget üldözzük.**

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A visszavonult ellenséget itt is üldözzük **A hadsereg elérte a Nieradovice—Derelonoje—Dobromysl vonalat. Az ellenség utóvédjeit visszavetettük. Mackensen tábornagy hadserege: Pinskiól északra elértük a Visliczát. A várostól délre átléptük a Strument.**

Legfőbb hadvezetés.
(Minist. sajtóoszt.)

Höfer jelentése.

Budapest, szeptember 19. Hivatalos jelentés.

Háboru az oroszok ellen.

Keletgaliciában a tegnapi nap nyugodtan telt el. Az Ikwa menti vonalainkat az ellenség erősebben ágyuzta. A wolhíniai várterületen új állásaink elfoglalását az ellenség nem zavarta. A Litvániaiban visszavonuló ellenséget az ottani német hadseregek között előnyomuló cs. és kir. haderő üldözi.

Az olasz hadszíntér.

Tegnap az olasz nehéz tüzérség újból élénk ágyuzást kezdett a vilgerenthi és lafrauni fensíkokon levő erődümeink ellen. Egyébként a tiroli és a karintiai határon a helyzet változatlan. A Flitsch terület ellen intézett támadás, amely az **ellenségnek csak a völgymedencében több, mint egyezer emberébe került, meghiusult. Ma reggelre a legelőlvő árkokat az olaszok már kiürítették.** A Vrsic területén az ellenség az esti köd leple alatt kísérlette meg előállításaink egyikének megrohanását. Ezen vállalkozás teljes kudarcot vallott. Éjjel felé csapataink az olaszok részéről ott homokszákból rakott falat a mögötte levő ellenséges katonák-

kal együtt levegőbe röpitették. A doberdói Karst-fensík délnyugati szakaszán a múlt éjjel ellenséges árkokat robbantottunk fel.

Höfer, altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
(Miniszterelnökségi sajtóosztály.)

Törökország háborúi.

Konstantinápoly, szeptember 19. A nezapatániai fronton a török hadállások és az ellenséges hadállások között tüzérpárbaj volt, amely alkalommal a török útegek egy angol hajót telibe találtak. A lövés az angol hajót súlyosan megsértette és harcképtelenné tette. (Táviroda.)

Legújabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével.

Olaszország gazdasági kárpótlása.

Luganó, szeptember 19. Az olasz és a francia miniszterelnök tanácskozást folytattak az Eszte villában. Olaszország gazdasági kárpótlást szeretne elérni háboru után az Osztrák—Magyarországgal viselt háborújéért és azokért a károkért, amelyeket neki a Monarkia és Németország gazdasági blokádja okoztak. (Táviroda.)

A Duma elnapolása.

Páris, szeptember 19. Pétervárról jelentik a Tempsnek, hogy a Duma elnapolása óriási izgalmat keltett egész Oroszországban. A Zemsztvók Moszkvában a hó huszonharmadikán kongresszusra gyűlnek össze, hogy a helyzetet megbeszéljék. (Táviroda.)

Ujabb robbanás Lepichben.

Páris, szept. 19. A Matin jelentése szerint a lepichi gránát és puskaporgyárban esütörtökön délután újabb robbanás történt. A robbanás óriási, szinte megbeesztethetetlen anyagi károkat okozott. A gyárban a katonai hatóság szigorú vizsgálatot rendelt el, hogy megállapítsák, ki okozta a robbanást és hogy hol történt mulasztás. (Táviroda.)

A meklenburgi herceg a királynál.

Bécs, szeptember 19. A meklenburgi herceg balkáni körutjáról Bécsbe érkezett és vasárnap délelőtt a király külön kihallgatáson fogadta.

Football botrány Budapesten.

Budapest, szeptember 20. Budapesten tegnap a Wiener Rapid sportegyesület és a budapesti F. T. C. között football verseny volt, amelyen az osztrákok véleménye szerint Gerő bíró a magyarok javára pártoskodott. Ebből aztán óriási botrány keletkezett és az osztrákok a második félidőben távoztak a pályáról. (Táviroda.)

A háboru asszonyai.

A parasztasszony, a ki katona-ura helyett a szekeret hajtja, a kereskedő felesége, a kinek a törvénytörésnél jogot adnak, hogy a férje üzleti dolgait intézze, a mesterné, a ki férje helyett vásárolni jár és sok hasonló társuk mind a női munkakerék és az asszonyi értelemnek diadalmaskodását jelenti. Sok egyéb probléma mellett feminizmust is megoldotta a háboru. A kényszerítés megcáfolta az ósdi felfogásokat, hogy a nő kezébe csak a főzőkanál való és hogy a női hivatás a konyhán meg a gyerekszobán túl nem terjedhet.

És minél magasabb korhatárt ér el a hadbavonulás kötelessége, annál több asszony veszi át az ura munkakörét. Az egyik gondolata a fogyerben, a haretéren járó élettársát követi, a másikkal már a kenyérkereseten, a mesterségen törődik. Mennyi lelki erő, mennyi energia kell mindehhez! Mennyi megbecsülhetetlen igyekezet van abban, hogy a nő, előtte eddig jobbára ismeretlen, sokszor bonyolított hivatástéren úgy akarja pótolni a távollévő férjét, hogy abból a gazdaságnak, a műhelynek, az üzletnek semmi károsodása, zavara ne váljék!

Csodálatos, hogy a háboru, amely a sárgyire, istápolásra szorulóknak annyi hivatalt, intézményt és bizottságokat teremtett, ezt az egyet figyelmen kívül hagyta. Pedig kellene, hogy legyen olyan közintézmény, a mely a férfiak helyettesítésére kényszerített asszonyoknak az utbaigazítást, a jogsegélyt, a becsapások és félrevezetések ellen való védelmet, a szaksterület nézetet adja meg. Annnyival inkább szükség lenne erre, mert a hadbavonult kenyérkeresők és önállók számának növekedése mellett az asszonyok tevékenységén,

önállóságán mulik, hogy a gazdasági élet menete a háboru alatt zökkenés nélkül, vagy minél kevesebb surlódás nélkül haladjon tovább.

Azaz, hogy az állam a legszegényebbeknek hadisegélyt ad, nincsen a dolog elintézve. A háboru szomorúan festene, ha az összes itthonmaradottak arra lennének szorulva, hogy a haretereken innét, a mindennapos, termelő és dolgozó élet meg tudjon birkózni a háboru rendkívüli állapotaival. Ennek a küzdelemnek lesznek, egyre többen az asszonyok az eszközei s ebben minden támogatást megérdemelnek.

Ami még hivatallal és bizottsággal nem intéztek el, azt intézze el az élet. A férfiak lovagiassága, ez alkalommal ne legyen üres frázis, se pedig értéktelen bók. A férfiak, azok, akik itthon maradtak, keressenek és találjanak módot arra, hogy azoknak az asszonyoknak, akik fárasztóbb vagy nehezebb kenyérkeresetben, iparban, üzleti dolgokban a hadbavonult férj szerepét és hivatását betöltik, szóval és tettel segítségére legyenek. A parasztasszonyok a szomszéd, az iparosasszonyok, a kereskedő-feleségének a kartárs, sőt maga a konkurrens legyen önzetlen segítőt, utbaigazítója. Legfőképpen pedig senki a maga hasznára ki ne aknázza, ha a versenytársa háboruba ment és annak műhelye, üzlete az asszony kevésbé gyakorlott kezeibe jutott. Aki a házat szolgálja, azt minden lehető módon meg kell kímélni attól, hogy ézen felül még auyagi romlását, nehezen megteremtett existenciáját pusztulását is hozza áldozatul.

a lövészárkok, de viszont ezt a megállapítást rendszerint azok teszik, akik maguk is csak hírből ismerik a haretetet. Akkor, mikor sebesülten hazakerül a frontról egy-egy katona s gyógykezelése nem igényel föltétlenül ágyban fekvést, annak valóságos tortúra a kórházi beteg szobában hétről-hétre a plafont nézni. Más városokban kert sétatér, kocsiútköz, sőt legtöbbször helyen gyakori kórházi hangversenyek teszik változatossá szegény sebesült katonák életét. Baján semmi. A társadalom meg sem mozdul. Bann a kórházban pedig mindenre lelkiismeretesen ügyelő, orvosi kezelés, tisztaság és rend a lényeg, szórakoztatásul pedig a példátlan katonai fegyvelem szolgál. Talán lehetne a dolgot egy kis jóakarattal segíteni.

— **Signum laudis egy tábori lelkésznek.** A király Erdődy Gyula a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezredbeli tart. segédlelkésznek — aki háboru előtt molykúti káplán volt — az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a signum laudis adta és a katonai érdemkereszt szalagján viselendő bronz katonai érdemérmét.

— **Előléptetett adóhivatalnokok.** A pénzügyminiszter Klimó József és Ezsöl Mihály bajai s Kiss Antal hódorsági m. kir. adóhivatali hivatalnokokat alkalmaztatásuk helyén való meghagyás mellett a X fizetési osztályba léptette elő.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi szeptember hó 21-ik napján délután 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát lapunk holnapi számában ismertetjük.

— **Kormánybiztosi rendelet az uthasználatra.** Ugy Magyarország, min: Ausztria területén és a cs. és kir. katonai igazgatás alatt álló területen elvileg balra kell hajtani (menetelni) balra kitérni és jobbra elkerülni. A más területeken való együttműködésnél a parancsnokság olyképp határoz, hogy a német kötelekben (hadi- vagy hadseregesorport álló osztrák és magyar alakulatok jobbra, az osztrák és magyar kötelekben (hadi- vagy hadseregesorport) lévő német alakulatok pedig balra hajtanak (menetelnek).

— **Meggyilkolta a feleségét.** Véres eset tartja igazalomban néhány nap Kucora lakosságát. Böszörményi Illés ottani lakos baltával oly erővel vágta fejbe feleségét, hogy az asszony nyomban meghalt. A gyilkos azután fölgyujtotta Böszörményi János házába s elmenekült. A csendőrség azonnal megindította a legselesebbkörű nyomozást, de eddig eredménytelenül.

— **Maximálják a petróleumot?** Hír szerint a pénzügyi és kereskedelmi minisztériumban közös tervezetet dolgoznak ki a petróleum maximális árának meg-

Egy kihalt városban

Szabó Sándor postatiszt, akinek már több érdekes levelét közöltünk, ma a következőket írja:

Hajh de szeretném megírni, hogy hol és merre járok, de csak annyit tehetek és írhatok, hogy a B . . . mögöttem van, mint Bajához—Budapest. Mértőldekre a vonuló katonaságon kívül élő lénynek alig van egy-két hírszke, akik közeledtükre visszafutnak oduikba, mert falvaikat, városaikát a muszka porrá égette. Állatfélének híre sincsen. Burgonya az egyetlen kincse a lézengő népek, akitől a háboru mindent elvett. Hátborzongató, egy kihalt városban lenni, ahol a házakban és putrikban csakis katonaság tanyázik. Mióta a V . . . . . átléptük, a legyek, bolhák és poloskák millióiárdjai üldöznek beuntunket — piszok és szenny mindenfelé. Jelenlegi városunkból 500 házból 400 le van porrá

égetve és lövetve. Pár nap mulva ismét megyünk fejjebb északkelet felé. A katonaság és trének vonulása valóságos népvándorlás, ezer és ezernyi kocsi hal az összes utakon. Eltelmezésünk kínosan nehéz, mert pénzért semmit sem lehet beszerezni. Majd szóval sokat lehet mesélni a szomorú valóságról.

HIREK.

Unalmas a katonák élete a kórházakban.

Levelet kapott ma a Bajai Független Ujság a kórházak betegitől. Azt írják e levélben többen, hogy a kórházakban talán egész Magyarország hasonló kórházai között a legunalmasabb a beteg katonák élete. Az unalom pedig a beteg katonák kedélyére nagyon károsan hat. És ez nem jelentőség nélküli kérdés — mondja a levél. Az unalom kétségkívül kellemesebb, mint

CAPHOCAL

Hizlaló, csonterősítő,
KELLEMES IZU
Csecsemők, gyermekek, felnőttek, láb-
badozók, vérszegényeknek, hizókurának

TÁPSZER

(KAFOKAL.)

ARA 3 KORONA.

Kapható Baján Gyarmati Emil gyógyszerertárában.

állapítása céljától. A tervezet osztrák mintára készült, azzal a kitérővel, hogy az osztrák kormány a nyersolajtermékeket foglalta le, ami náunk nem aktuális. Minthát jóformán egyáltalán nincs petrolénforrásunk. A petroléum árának maximumára külföldben égető szükség van. Mert az árakkal eddig is igen nagy visszaélések voltak és a szegényebb réosztály alig tudta ebbeli szükségletét kielégíteni. Értésülésünk szerint a maximális árak magasára vonatkozólag még nem történt döntés, előreláthatólag azonban a közel jövőben ez is be fog következni.

— **Az utazási igazolványok díja.** A háború kitörése óta tulváltvően gyakran van egyes vonalakon hadimenetrend, ilyenkor az utasoktól utazási igazolványokat kívánnak, a melyeket Baján a főkaptányság, a falvakban pedig a községi jegyző állít ki. A közzétett hirdetésünk szerint az ilyen igazolványok díjmentesek, mégis előfordul, hogy egyes községekben a jegyzők ilyen igazolvány kiállításá után egy korona díjat szednek. Az ilyen visszaélések megakadályozására köriratban kellene figyelmeztetni az összes jegyzői hivatalokat.

**Ha valamit lát,
vagy hall,
közölje a B. F.U.-gal.**

— **Üszög és gombacsira** elleni igen hatásos jó szer hirdetése jelen meg ma lapunk hirdetési rovatában. A hirdetésre felhívjuk külön is olvasóink figyelmét. A szer, amelynek a neve „Argus” Grünhut Miksa nagykereskedésében kapható.

Hirdetés szerkesztő: ERDŐS LAJOS.

Kiadók: ERDŐS LAJOS és FODOR KÁROLY.

Nyomtatott a „Corvin”-könyvnyomda gyorsnyomtatón Baján.
Mátyás király-utca 2.

NESTLÉ FÉLE
GYERMEKLISZT
csecsemők
gyermek és lábadozóik legjobb táplálékja gyomor- és bélbetegségek után.
Mindenkor kapható.

Próbadozott és tanulságos orvosi könyvecskét a gyermeknevelésről teljesen díjlanul küld a Nestlé-féle gyermekliszt társaság. Wien, I., Biberstrasse 4.

Egy tanulót
fizetéssel felveszek
Schnetzer Ernő.

Több hordó
eladó

3-tól 6 hektol. nagyságban **Tomcsányinál.** Kossuth Lajos-utca 11.

HIRDETÉSEK
jutányos áron felvételnek.

Szabadalmazott és törvényesen védett

**vetőmag-
csávázószer**
„Antispora-Vita“

Hazai és külföldi szakokintéyek megállapították, hogy az „Antispora-Vita” az összes vetőmag felé, de elsősorban az üszög által hazánkban állandóan fenyegetett búzának csávázására a legmegfelelőbb és így a mezőgazdaságban nélkülözhetetlen.

Kilója 1 korona 40 fillér.

Részletes ismertetővel és használati utasítással szolgálnak a vezérelárusítók

Schwarz és Tauber
nagykereskedők

Nagykanizsa.

Édes bor (must)
törkölyugyszintén
ófehér bor kapható.

Szabai Ferenc szőlőtelepén
Jánosalmi-ut 10 szám.

Két tanulót
kenyérgyáramba felveszek
László László. :-:

A vasuti
rakodó felszernél
levő lebontásra kerülő házam alkatrészei:
csoróp, ablak, ajtó, gerendák és másféle
azonnal eladó.
II. Cserba György.

A szabadalmazott
„Aerowash” és „Gerda”
LÉGNYOMÁSÚ
MOSÓGÉP

egyedárusítását átvettem és bárkinek
díjlanul próbára is adom

Lázár Sámuel.

Ezen gép, mely csak 1 és 20 koronába kerül, képes 45 perc alatt minden megerőltetés nélkül annyi ruhát kimosni, mint egy mosónő egy egész nap. — **Nics többé mosónő mizéria!**
A mosás ezen a gépen gyerekjáték!
Nincs dörgőzés! Nincs kefélés!
Nincs veszteség!

Kiméli a ruhát és a kezeket, mert légnnyomással sajtolja ki a szennyet a ruhából és csak feleannyi szappan és tüzelőszert kell hozzá mint eddig.

Óriási megtakarítás!

Áldás minden háznak!

Kivánatra készséggel tartok próbamosást a házaknál is. Baján már több házban e géppel teljes megelégedéssel mosnak.

ETETŐ ÉS
ITATÓ

CZEMENT-VALJUK
MINDEN MERET-
BEN KAPHATÓK:

GRÜNHUT
MIKSA

SPITZER-FÉLE
TÉGLA-
ES CEMENTÁRU-
GYÁRA, BAJA.

AGRUS
BIZAPAG
A VETŐMAG
CSÁVÁZÁSÁRA

Üszög és gombacsira ellen.
Főelárusító: Grünhut Miksa, Baja.

BAJAI KERESKEDELMI és IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkét:

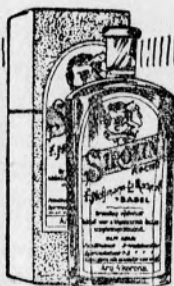
1.600,000

KORONA.

Elfogad **TAKARÉKBETÉTEKET**. Leszámitol **ezidő**-szerint is **VÁLTÓKAT**. Engedélyez **JELZÁLOGKÖLCSÖNÖKET**. Vesz és elad **ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET**. Előleget ad **ÁRUKRA ÉS ÉRTÉKPAPIROKRA**. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) főügynöksége. **Átvesz tűz-, jég-, élet, betöréses lopás és baleset elleni biztosításokat.**

SALVATOR**GUMMI SARKAK****VILÁG CZIKK****UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!****MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt **katarrhusoknál** hörghurutnál, **asthmanál, influenza után**. **Sirolin "Roche"** kezdődő **tüdőbetegséget csirájában elfojt**. Kellemes íze és az étvágyra való kedvező befolyása megkönnyítik a **Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!**

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a **gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.**

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok legolcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164

Baja, Mátyás király-tér 8 szám